

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Departamentul Maghiar de Istorie
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	2020-2023
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Turism cultural – linia maghiară

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Civilizația antică				
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Molnár-Kovács Zsolt				
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Molnár-Kovács Zsolt				
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E
2.7 Regimul disciplinei					DC

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	-
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					3
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					
Tutoriat					
Examinări					
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		42			
3.8 Total ore pe semestru		28			
3.9 Numărul de credite		2			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Realizarea cursului necesită folosirea unui calculator și videoproiector, hărți digitale, conexiune la internet.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	- Asimilarea și utilizarea conceptelor specifice domeniului - Utilizarea instrumentelor de cercetare socială - Capacitatea de a colecta date - Capacitatea de a analiza și interpreta datele
Competențe transversale	- Dezvoltarea gândirii critice - Analiza și sinteza - Vorbitul în public și abilități de prezentare - Munca în echipă - Competențe digitale

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Scopul principal al cursului este formarea unei imagini generale despre problematica arheologiei ca știință și al patrimoniului arheologic din Transilvania, asigurarea pentru cursanți a unei baze teoretice solide, cu ajutorul căreia să poată interpreta diferitele situri arheologice. Prelegerile se axează pe modelul tradițional al prezentării în ordine cronologică a unor situri arheologice reprezentative pentru patrimoniul arheologic transilvănean și din România. Cunoștințele de specialitate ale cursanților sunt completate de un syllabus primit de fiecare student în format digital.
7.2 Obiectivele specifice	- Familiarizarea studenților cu formațiunile sociale, procesele culturale istorice - Formarea unei imagini generale despre civilizația preistorică, antică și medievală asigurarea pentru studenții Facultății de Filosofie a unor cunoștințe de bază privind arheologia acestor perioade istorice. - Prelegerile și discuțiile se axează îndeosebi pe tematica arheologiei, religiei și a societății.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1-3. Istoria arheologiei, începuturile cercetării arheologice	Proiecții multimedia	<i>Concepte de bază / cuvinte cheie:</i> noțiuni de bază, recurs istoriografic, percepția antichității, formarea primelor colecții și muzee. Explicarea noțiunilor arheologice de bază, prezentarea metodelor de cercetare.
4. Arheologia socială	Proiecții multimedia	<i>Concepte de bază / cuvinte cheie:</i> noțiunea de arheologie socială, formele sociale.
5. Materii prime în arheologie	Proiecții multimedia	<i>Concepte de bază / cuvinte cheie:</i> societate, utilizarea focului, materii prime, cunoștințe tehnologice, metale, sticlă, ceramică..

6. Cercetarea arheologică al schimbului și al relațiilor comerciale	Proiecții multimedia	<i>Concepte de bază / cuvinte cheie:</i> noțiunea schimbului, formele schimbului, comerțul la distanță, transportul terestru și maritim.
7. Elite și ritualul deponării	Proiecții multimedia	<i>Concepte de bază / cuvinte cheie:</i> elită socială și reprezentare, depozite și procesele deponării.
8. Simbolurile și arheologia ritualului. Noțiuni de arheologie cognitivă	Proiecții multimedia	<i>Concepte de bază / cuvinte cheie:</i> simboluri, peșteri și complexe ritual-funerare, prezentarea peșterilor rituale din Munții Piatra Craiului.
9. Patrimoniul arheologic și vestigii arheologice Preistorice. Situl arheologic Carei-Bobald	Proiecții multimedia	<i>Concepte de bază / cuvinte cheie:</i> epoca bronzului, noțiuni de cronologie, prezentarea tellului de la Carei-Bobald, parcuri arheologice..
10. Patrimoniul arheologic și vestigii arheologice. Situl arheologic Grădiștea Muncelului	Proiecții multimedia	<i>Concepte de bază / cuvinte cheie:</i> arheologie dacica, perioada LaTene, patrimoniul arheologic din Munții Orăștiei
11. Patrimoniul arheologic și vestigii arheologice. Situl arheologic Porolissum	Proiecții multimedia	<i>Concepte de bază / cuvinte cheie:</i> arheologie romană, perioada antichității clasice, orașul roman
12. Patrimoniul arheologic și vestigii arheologice. Situl arheologic Ulpia Traiana Sarmisegetusa	Proiecții multimedia	<i>Concepte de bază / cuvinte cheie:</i> arheologie romană, perioada antichității clasice, orașul roman
13. Patrimoniul arheologic și vestigii arheologice. Castele Medievale în Transilvania: Lăzarea	Proiecții multimedia	<i>Concepte de bază / cuvinte cheie:</i> arheologie medievală, mod de viață și societate, castelul de la Lăzarea
14. Patrimoniul arheologic și vestigii arheologice. Mănăstiri și viața monahală în evul mediu din Transilvania.	Proiecții multimedia	<i>Concepte de bază / cuvinte cheie:</i> arheologie medievală, prezentarea mănăstirii de la Abrami
Bibliografie: 1. K. Kristiansen, Europe before history. Cambridge. 1998, University Press. 2. C. Renfrew, P. Bahn, Régészeti. Elmélet, módszer, gyakorlat. Budapest, 1999 3. M. Babeș, SCIVA – cinci decenii în slujba arheologiei române [SCIVA – cinq décennies au service de l'archéologie roumaine], în, SCIVA, 50, 1-2, 1999, p. 5-9. 4. L. R. Binford, Debating archaeology. San Diego Calif. Elsevier Science & Technology Books, 1989. 5. Némethi J., Descoperiri arheologice de la Carei-Bobald (jud. Satu Mare) în anul 1994, <i>Cercetări Arheologice în Aria Nord-Tracă</i>. 1995, 123-126. 6. F. Berthomes, P.F. Biehl, The Archaeology of Cult and Religion. An Introduction, în P. F. Biehl, F. Berthomes, H. Meller (Eds.) The Archaeology of Cult and Religion, Budapest, 2001, p. 11–27. 7. J. Brück, Ritual and rationality: Some problems of interpretation in European archaeology, în European Journal of Archaeology, 2, 3, 1999, p. 313-344. 8. W. Burkert, Offerings in Perspective: Surrender, Distribution, Exchange, în Gifts to the Gods..., p. 43-50. 9. J. Chapman, Tensions at Funerals. Micro-Tradition Analysis in Later Hungarian Prehistory, în Archaeolingua, Series Minor, 14, Budapest, 2000. 10. Molnár Zs, C. Ghemiș, Contribuții la problematica grupului Roșia. O descoperire provenită din peștera Izbucu Topliței. (A Discovery from the Early Bronze Age in the Izbucu Toplítei Cave. Aspects Regarding the Rosia Group), <i>Ephemeris Napocensis</i>, 2003, Cluj-Napoca, XIII, 41-92. 11. L. Mărghită, Civilizația geto-dacilor, 1981. 12. D. Antonescu, Introducere în arhitectura dacilor, București, 1984. 13. I. Glodariu, Arhitectura dacilor - civilă și militară (sec. II î.e.n. - I e.n.), Cluj-Napoca, 1983. 14. Gudea, N. Porolissum, un complex daco-roman la marginea de nord a Imperiului Roman. Vol. II-III (Porolissum, un complexe dace-romain a la limite nord de l'Empire Romain). Cluj-Napoca, Zalău, s.n., 1996, 2001, 451, 174 p		

15. D. Tamba, N. Gudea, Raport preliminar în legătură cu cercetările de teren și arheologice, lucrările de restaurare și conservare executate la Porolissum, între anii 1994-2002, *ActaMP* 25, 2003, 195-262.
16. D. Tamba, Despre vicus-ul militar de la Porolissum. Contribuții la istoria vicilor militari din Dacia Porolissensis. Teză de doctorat
17. Bajusz I., Amfiteatrul de la porolissum și aspectele sale cultice, *ActaMP*, 2003, 25, 165-194.
18. Matei, A. V. (1997), "A new defensive line discovered at the Roman military site of Porolissum in Dacia Porolissensis," in *Roman Frontier Studies*, Oxford, 93-101.
19. D. Alicu, Ulpia Traiana Sarmizegetusa. Amfiteatrul 1, Cluj-Napoca, 1997.
20. D. Alicu, Adela Paki, Town Planning and Population in Ulpia Traiana Sarmizegetusa, BAR IS 605, Oxford, 1995.
21. I. Piso, Colonia Dacica Sarmizegetusa 1, Le forum vetus de Sarmizegetusa, Cluj 2006.
22. M. Bărbulescu, Din istoria militară a Daciei romane. Legiunea V Macedonica și castrul de la Potaissa, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1987
23. M. Bărbulescu, Das Legionslager von Potaissa (Turda). Castrul legionar de la Potaissa (Turda), Zaláu, 1997.
24. M. Bărbulescu et alii, The Baths of the Legionary Fortress at Potaissa, *Roman Frontier Studies* 17, Zaláu, 1999, 431-441
25. M. Bărbulescu, Potaissa. Studiu monografic, Dissertationes Musei Potaissensis I, Turda, 1994.
26. F. Gogâltan, Emődi Tamás, Molnár Zs, Darvas Lóránd, Săpături arheologice la Lăzarea, com Lăzarea, jud Harghita. Punct Casa Doamnei (Asszonyház), *Ephemeris Napocensis*, Cluj-Napoca, 2001, XI, 301-329.
27. Emődi Tamás, Darvas Loránd, Jelentés a gyergyószárhegyi Lázár kastély régészeti kutatásáról, 1999-2003. Kézirat.
28. Marosi E., Megjegyzések a magyarországi romanika épülettípológiájához, in: *Arhitectura Religioasă Medievală din Transilvania*, Kiss Imola, Szócs P. (Coord.), Satu Mare, 1999, 7-10.
29. Bunyitai V., A váradi püspökség története, III., Nagyvárad, 1884.
30. Emődi Tamás, Molnár Zsolt, Jelentés az Érabrányi premontrei kolostor régészeti kutatásáról, 1999-2002. Kézirat.
31. R. Lupescu, A torockószentgyörgyi vár középkori története, Dolgozatok, I, Új sorozat, 2006, 137-149.
32. Gh. Anghel, Fortificații medievale de piatră din secolele XIII-XIV. Cluj Napoca, 1986.
33. Bujdosó Gy., Periodizációs és rekonstrukciós kísérlet a Torockószentgyörgy (Colțești Romania) várához, *Műemlékvédelem*, 38, 2, 101-108.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
	Prezentarea temelor de seminar alese de către cursanți. Prezentarea lucrărilor de seminar alese de către cursanți.	<i>Concepte de bază / cuvinte cheie:</i> prezentarea cercetărilor individuale ale studenților
Bibliografie 1. Visy Zs. (Szerk.), A magyar régészet az ezredfordulón, Budapest, 2003. 2. Renfrew, C.–Bahn, P., Régészet. Elmélet. módszer. gyakorlat. Budapest. 1999 3. Rusu, A. A., Monumentele și arheologia medievală (Les monuments et l'archéologie médiévale). In: <i>Concepte și tehnici de restaurare</i>. București, 1998, 95-100		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul cursului oferă posibilitatea însușirii unor cunoștințe fundamentale și de specialitate necesare pregătirii pentru meseria de arheolog sau profesor de istorie.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	• Conținutul și calitatea științifică	Examen scris	50%

	a lucrării de examen.1 • Modul de prezentare, structura și conținutul lucrării de seminar.	Prezentare orală	50%
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
• Obținerea min. 4,5 de puncte la examenul scris. • Parcurgerea a minim a unei lucrări indicate ca bibliografie obligatorie • Realizarea a două dintre cele trei subiecte de examen			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

27. 03.2020.

Conf. univ. Dr. Molnár-Kovács Zsolt

Conf. univ. Dr. Molnár-Kovács Zsolt

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

31.03.2020.

Conf. univ. dr. Nagy Robert-Miklos

